No. 1290 Zaterdag 19 September 1908. 25ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire. Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1— 7 regels f0,50, voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10,— pa anja.
Un numero sol fl. 0,15.
Anuncio di 1 te 7 regel f0,50, cada regel mas 7½ cts.

Curaçao, 18 Sept.

Het gouden Priesterfeest van Zijne Heiligheid Paus Pius X.

Niet beperkt binnen de grenzen van een enkel rijk, of zelfs van een geheel wereldddeel, maar over de gansche aarde, door alle landen en volken wordt heden feestgevierd. Het Priesterfeest van Z. H. Paus Pius X is een wereldgebeurtenis. Meer dan twee honderd vier en zestig millioen Katholieken, over de geheele wereld verspreid, herdenken heden den dag waarop hun aller Vader de H. Zalving van het Priesterschap ontving. Het Priesterfeest van den Paus is een groot familie-feest onder de millioenen en millioenen kinderen van dien eenen Vader, den Paus van Rome.

Wie is in staat de volle glansen van dit schitterend gouden jubilé samen te trekken en in gloeienden [illegible] den donkeren nacht van onverschilligheid en ongeloof, opdat ook zij, die in de schaduwen zitten en in de duisternis, en niet wandelen in Het Licht, aanschouwen kunnen en bewonderen de verheven heerlijkheid van den Roomsch Katholieken Priester!

Toen Moses, de groote Leider van het Israëlitische volk, Israël wilde toespreken, na in vertrouwelijk verkeer met Jehovah, Gods bevelen outvangen te hebben, weerkaatste zijn aangezicht de Majesteits Gods, de afstraling van Gods heerlijkheid bleef schitteren om zijn hoofd, zoodat het volk dien aanblik niet verdragen kon en hem moest vragen zijn aanschijn te bedekken, als hij tot hen sprak.

Als een andere Moses, leider van zijn volk, en Afgezant des Allerhoogsten staat de Katholieke Priester dagelijks op den Heiligen Berg, aan het Altaar des Heeren, om te treden in onmiddellijke tegenwoordigheid van zijn God, om zich in het innigst met Hem te vereenigen.

Ook zijn aangezicht moest stralen van hemelsche heerlijkheid. Maar helaas, de verkillende adem van den dagelijkschen sleur doofde dien gloed; de gewone omgang en het verkeer met de menschen heeft ook over de heerlijkheid van het Katholiek Priesterschap een sluier geworpen. Men ziet maar al te veel in hem den mensch, met de gewone menschelijke gebreken en fouten, en dringt zoo zeldzaam door tot zijn Goddelijk Karakter en verheven waardigheid.

Maar niet altijd. Daar zijn oogenblikken, daar zijn dagen, dat ook hij in volle schittering naar voren treedt, den mensch doet vergeten en het volle licht laat glansen van zijn Goddelijk Priesterschap.

Vraagt het dien diep ontroerden Ouders, als zij, onmiddellijk na de H. Wijding, vol eerbied nederknielen aan de voeten van hun kind, en voor de eerste maal zijn Priesterzegen mogen ontvangen. Die Ouders gevoelen dan, dat hun zoon ver boven hen verheven staat en gesteld werd *als bemiddelaar tusschen God en de menschen.*

Begeeft U tusschen de familieleden en vrienden van een neomist, van een jong-gewijden Priester die zijn eerste H. Mis plechtig opdraagt. Door hun tranen heen zien zij den jeugdigen Priester aan het altaar als een *anderen Christus* het brood en den wijn door zijn machtwoord veranderend in het Lichaam en Bloed van den Godmensch, het Goddelijk Lam opofferend voor de zonden der wereld.

Niemand ziet op dat oogenblik in dien jeugdigen Priester den mensch, maar wel den van God gezalfde, den hoog verheven Uitdeeler van Gods geheimnisvolle genaden, den invloedrijken vriend van den Grooten Koning van Opperste Majesteit, den Voorspreker van zijn volk, die de hemelen houdt geopend boven zijn hoofd, op de meest vertrouwelijke wijze met God verkeert en hemelsche zegeningen doet nederdalen op het aardrijk.

Een Priester is voor den Katholiek meer dan een godsdienstleeraar, meer dan een voorganger der gemeente Een Roomsch Katholiek Priester is met Goddelijk gezag bekleed. „Gelijk de Vader mij gezonden heeft, zoo zend ik u" sprak Christus tot de Apostelen en hun opvol- [illegible] Verlosser moest worden voortgezet ook na den dood der Apostelen tot aan het einde der tijden en over de geheele wereld. „Gaat en onderwijst *alle* volkeren en leert hen onderhouden wat ik u geboden heb." „Die u hoort, hoort mij, die u versmaadt, versmaadt mij." „En zie ik ben met u tot aan het einde der eeuwen."

Volgens de Katholieke leer beschikt de Priester ook over de Goddelijke macht om zonden te vergeven krachtens de volheid van den H. Geest, welke door den Bisschop over hem werd uitgestort op den dag zijner H. Wijding.

Is het wonder, dat een Priesterfeest zoo hoog gevierd wordt?

Dat is een der dagen, waarop de geheele gemeente zich uitspreekt in haar geloof en zich diep doordrongen voelt van de verheven waardigheid des Priesters.

En heden? Heden viert de geheele Christenheid, de geheele Katholieke wereld het Priesterfeest van den Paus, den Opperpriester, den Plaatsbekleeder van Christus. Hier straalt het Priesterschap in schitterenden luister van hemelsche heerlijkheid.

Het volle Hoogepriesterschap van Christus blijft in den Paus bewaard. Is iedere Priester reeds een andere Christus, omdat hij dezelfde zending als Christus vervullen moet, met hetzelfde gezag is toegerust, met dezelfde macht werd bekleed, in veel verhevener zin wordt dit bewaarheid in den Paus, den Plaatsbekleeder van Christus, het zichtbaar Opperhoofd van Christus' mystiek lichaam, de Roomsch Katholieke Kerk. Van den Paus gaat alle Priesterlijke macht uit, Zijn gezag omvat de geheele aarde; Hij is de Leeraar aller volkeren, de Bevestiger zijner broeders, de steenrots, waarop Christus zijn Kerk bouwde. Hij bezit het Priesterschap in zijn hoogste volmaaktheid, de sleutelmacht van St. Petrus.

Zoo er ooit reden was voor een Katholiek om in geloovige overtuiging een Priesterfeest te vieren, dan zeker nu, nu het geldt het Priesterfeest van den Paus.

En welk een Paus!

Een Paus, door de Goddelijke Voorzienigheid voorbeschikt om op den Stoel van Petrus juist de verhevenheid van het Priesterschap te laten uitblinken.

Pius de Negende was het „Kruis der Kruisen", de verheven martelaar, verbannen vorst, onttroonde koning, de gevangene van het Vaticaan.

Leo de Dertiende „Het Licht aan den Hemel" was de diepe denker, de wereldberoemde socioloog, de fijne diplomaat, de tegenstander van het Quirinaal, gevierd en geëerd door de gekroonde hoofden als vorst en koning.

Pius de Tiende „Het brandende vuur" dat alles in gloed zet, behoorde niet tot de hoog adellijke families, maar was een zoon der armen.

Wat was vooral de reden dat hij werd verkozen tot Paus?

Zijn echt priesterlijke deugden.

Tot voor weinig maanden terug, toen Pius de Tiende tegenover de listigheid van Frankrijks kerkvervolgers toonde onwrikbaar te zijn als de steenrots, als de kolom en grondvesting der waarheid, als een man van beginsel, als een held des geloofs, tot voor weinig maanden terug wist de wereld van dezen Paus niets anders, dan dat hij was een vroom, een heilig Priester.

Wat is de hoogste glorie van den Paus, zijn Priesterschap. En geheel zijn vijfjarig bestuur heeft hij vooral daaraan gewijd om de heiligheid van de Katholieke Priesterschap te bevorderen. De regeling der Priesterlijke werkzaamheden in de Parochies, de heiliging van het Priesterlijk leven hadden geheel zijn zorg.

Het priesterlijk vuur brandt en gloeit in hem en zet zijn priesterkroon in vlammenden gloed.

De ijver voor Christus en zijn Kerk verteert hem.

Alles, maar voor en boven alles de Priesters, wil hij herstellen in Christus.

Hoort hoe roerend Z. H. Paus Pius de Tiende de Priesters over de geheele wereld toespreekt:

„Dit smeeken Wij: Wordt hernieuwd in den geest uws gemoeds en doet den nieuwen mensch aan, die volgens God geschapen is in gerechtigheid en in de heiligheid der waarheid, en dit zal op den vijftigsten verjaardag Onzer Priesterwijding voor ons uw schoonste en het meest aangename geschenk zijn. En terwijl Wij met vermorzeld gemoed en in den geest der nederigheid Onze in het priesterschap doorgebrachte jaren voor God gedenken, hopen Wij, hetgeen Wij aan menschelijke zwakheden te betreuren hebben, eenigermate uit te boeten door u aan te sporen en te vermanen, dat gij „Gode waardig wandelt, behagende in alles."

Moest zulk een Paus niet zoo hoog mogelijk gehuldigd worden op zijn gouden Priesterfeest? Dwingt zulk een Opperpriester geen eerbied af, ook zelfs aan de niet-Katholieken?

Ter dankbare Herinnering.

20 September 1858 werd aan de de Overzijde door de goede zorgen van Z. D. H. Mgr. M. J. Nieuwindt het weeshuis geopend voor R. K. Meisjes. Het werd bestuurd door 3 Eerw. Zusters en telde aanvankelijk slechts 6 weezen, maar, vóór het jaar ten einde liep, was dit getal reeds tot 14 aangegroeid.

Het huurhuis werd spoedig te klein of was te kostbaar voor de geringe middelen, waarover beschikt kon worden. In 1863 werd het huis van Monseigneur, staande op de koraal van den Bisschop tot Weeshuis ingericht. Vier jaar later in 1867 werd de inrichting overgeplaatst naar het oud-pensionaat *Habay*, toen dit was overgebracht naar het ruime, nieuwe gebouw op de plantage *Welgelegen*.

In 1883 werd het opnieuw vergroot en tien jaar later in 1893 wederom uitgebreid.

Een groeiende en bloeiende stichting was het Meisjes-Weeshuis, Goddank, ook niet zonder vruchten.

Wat al leed werd er verzacht in die vijftig jaren, dat dit weeshuis thans bestaat. Hoe menige arme, zieke moeder werd het sterven lichter gemaakt, nu zij wist, dat haar kleinen niet onverzorgd zouden achterblijven.

Hoevele vaders vertrouwden aan de liefdevolle zorgen der Eerwaarde Zusters hun kinderen toe, die de moederlijke liefde niet konden ontberen.

217 kinderen vonden in deze inrichting een ander tehuis, waar zij met de teederste zorgen werden omringd, waar zij werden opgevoed tot nuttige leden der Maatschappij.

Men hoorde zoo zelden iets van het Meisjes-weeshuis. In het verborgen werd daar gewerkt en goed gedaan en ongeacht een groote weldaad bewezen aan menige arme familie.

Wat vooral pleit voor deze inrichting? Gedurende vijftig jaar veranderde het Bestuur slechts driemaal van Overste. De Eerw. Soeur Joachima bestuurde het huis de laatste twintig jaar tot op den dag van heden. En let nu nog eens op de volgende bijzonderheid.

Bij ieder feest komen de oud-weezen zeer talrijk haar *„Ouderlijk Huis"* bezoeken en weer genieten van den vriendelijken omgang harer geestelijke Moeders.

Is dat niet teekenend en veelzeggend!

Daar is dus wel reden te over om heden hartelijk feest te vieren.

Wij meenen ten slotte een akt van piëteit te verrichten met hier de woorden te laten volgen, waarmede de ouderlijke Stichter van dit Weeshuis, Mgr. Niewindt, zijn dank bracht aan Gouverneur van Lansberge voor den steun van Gouvernementswege ondervonden:

„Ik acht 't plichtmatig UHEG. mijn oprechten en welgemeenden dank te betuigen voor de edele en menschlievende voordracht, die een zoo heilrijk resultaat ten faveure der thans helaas zoo vaak verwaarloosde weezen der R. K. Gemeente ten gevolge heeft gehad. Ik koester daardoor de hoop van eerlang een begin te kunnen maken met in deze behoefte te voorzien, die hier zoo dringend gevoeld wordt. Mogen onze pogingen slagen en onze weezen die tot nu toe zonder de minste opvoeding bleven, nuttige en brave le'en van de maatschappij worden, dan zal ook voorzeker niet slechts bij hen, maar ook bij het nageslacht de naam van UHEG. in dankbaar aandenken levendig blijven als van dengene, die den eersten steen van het gebouw hunner beschaving gelegd heeft."

Eere aan de edele Stichters!
Hulde aan de Eerw. Zusters, de liefdevolle Moeders der verlaten weezen!

GEEN HALF WERK.

Uit de Nederlandsche en Amerikaansche Bladen zou men kunnen opmaken, dat zoo zoetjes aan de storm tegen Venezuela begint te luwen. Wel wat al te veel wordt er van minnelijke schikking en arbitrage gesproken, zoodat men zou gaan gelooven, dat er van een krachtdadig optreden wel niets meer komen zal.

In dit gevoelen worden wij nog versterkt door het bericht, voorkomende in de Amerikaansche Bladen, dat geen nieuwe schepen meer uit Nederland naar Curaçao gezonden zullen worden.

Terwijl deze berichten over Nederlands actie ons bereiken, zien wij ook van Venezuela's kant eenige toenadering.

In de *Port of Spain Gazette* komt een telegram voor 9 September uit Caracas aan den Consul van Venezuela op Trinidad verzonden, waarin een zekere ARNOLDO MORALES ter kennis brengt van den Consul, dat bij de Douane-ambtenaren de volgende circulaire rondgaat:

„Krachtens besluit van Generaal Cipriano Castro, Hersteller van Venezuela en Constitutioneel President der Republiek, kunt U de inscheping toelaten van passagiers, die naar Trinidad of Curaçao zouden wenschen te gaan, met dien verstande, dat van dit laatste eiland (Curaçao) geen passagiers kunnen binnenkomen, daar er geen Consul is die hen kan uitklaren."

Toch ontvingen op Curaçao verschillende passagiers nog het persoonlijk verlof om zich naar Venezuela te begeven. De Spaansche boot *Montserrat* mocht zelfs *met vracht op Curaçao overgescheept*, naar Puerto Cabello en La Guaira vertrekken.

Hoe zeer wij hier op Curaçao er ook naar hunkeren, dat onze verhouding met Venezuela spoedig worde geregeld, deze gedeeltelijke toeschietelijkheid van Castro verontrust ons meer dan zij ons verheugt.

Misschien zal Castro zich ook nog op andere punten inschikkelijk gaan toonen en dán, vreezen wij, blijft ieder krachtdadig optreden van Nederland achterwege. Zal Nederland zich aldus beet laten nemen door de sluwe streeken van handige diplomatie?

Nu Castro ziet, dat het meenens begint te worden, bindt hij in. Verschillende decreten zullen worden ingetrokken, vriendelijke voorstellen zullen worden gedaan, de oorlogsbooten van Nederland trekken terug en...... Curaçao blijft opnieuw overgeleverd aan Castro's willekeur. En wie denkt dan, dat opnieuw de oorlogsschepen zullen worden uitgezonden om de rechten van Curaçao te verdedigen!

Dat de nuchtere Hollander zich toch niet zoo spoedig late verschalken door mooie woorden en lieve strijkages.

Neen, de oorlogsbooten zijn nu eenmaal hier, dat men ze nu ook gebruike.

Om te schieten?

Desnoods, waarom niet?

Maar zoover behoeft het nog niet te komen. Als ze maar krachtig demonstreeren en zoolang in de nabijheid blijven, tot alles flink op pooten staat en onze toestand weer afdoende is geregeld. Als aan de diplomatieke vertoogen desnoods geen kracht wordt bijgezet door de oorlogsschepen, verwachten wij van elke minnelijke schikking met Castro volstrekt niets. Nederland moet zijn macht duidelijk toonen en desnoods ter dege laten voelen; alleen dán kan in de toekomst een duurzame verbetering voor Curaçao verwacht worden.

Dat men in Nederland toch nimmer vergete: Hoofdzakelijk door een vrij en ongestoord handelsverkeer met Venezuela moet Curaçao weer tot bloei komen.

Curaçao en Venezuela zijn naaste buren, die in goede verstandhouding met elkander moeten leven, omdat ze elkander voortdurend noodig hebben.

Maar Curaçao, als Kolonie van het Koninkrijk der Nederlanden, moet maar niet steeds als de minste der twee behandeld worden, en mag nimmer ongestraft worden mishandeld.

En dat is maar al te dikwijls geschied.

Nederland zelf wordt daardoor veracht en miskend, omdat Nederland tot dus verre zich zoo zwak toonde en nimmer strafte voor de ondervonden beleediging.

Wat is nu te verwachten van een minnelijke schikking, zoo ons prestige niet wordt verhoogd en onze geschonden eer niet wordt gewroken.

Opnieuw zullen wij worden mishandeld en niet bij machte zijn om ons te verdedigen.

Het gaat hier niet alleen om de handelsvoorwaarden voor Curaçao afdoende te regelen, de eer van onze Natie en onze Vlag moet worden hersteld.

Dat is de eigenlijke zaak, waar het om gaat: De Nederlandsche Naam, de Nederlandsche Vlag is herhaaldelijk ongestraft op vernederende wijze beleedigd.

Eerst moet de Nederlandsche Naam, de Nederlandsche Vlag weder worden geëerbiedigd, dán zal de vriendschappelijke verhouding tusschen Curaçao en Venezuela van zelf beter gewaarborgd blijven.

NEDERLAND EN VENEZUELA.

De berichtgever van de „New-York Herald" heeft 16 Aug. met onzen minister van Buitenlandsche Zaken, wien hij om inlichtingen had verzocht over den stand van zaken tusschen Nederland en Venezuela, een onderhoud gehad. De minister verklaarde zich gaarne bereid hem allerlei bijzonderheden mede te deelen, die tot dusverre nog niet of niet volkomen juist waren gepubliceerd en daarop liet de heer Marees van Swinderen zich als volgt uit: „De geografische ligging van onze bezittingen in de Antillen, dicht bij de kust van Venezuela, maakt goede betrekkingen met dit land tot een levensvoorwaarde, daardoor wordt de toestand aldaar van tederen aard en deze toestand heeft reeds herhaaldelijk aanleiding gegeven tot moeilijkheden. In 1904 werden de diplomatieke betrekkingen afgebroken, maar weder hersteld bij een protocol, dat alle vroegere aanspraken en onderhandelingen te niet deed. Overeenkomstig de bepalingen van deze overeenkomst nam de Nederlandsche regeering op zich „met alle middelen, waarover zij te beschikken heeft, te beletten iedere samenzwering, elk complot of optreden tegen de orde in Venezuela." Deze belofte, die strikte neutraliteit tegenover de bestaande regeering verzekerde, sloot in zich toezicht op de Venezolaansche vluchtelingen op Curaçao en het verbod van den invoer van wapens.

„Ik behoef u niet te zeggen," zoo vervolgde de minister, „dat de strikte toepassing van deze neutraliteit voor de Venezolaansche regeering een zaak is van buitengewoon en voortdurend gewicht. De regeering van Nederland vleit zich, voor zooverre haar aangaat, zich steeds te hebben [illegible]. Er is echter nog heel wat verschil tusschen het opvolgen van de bepalingen van een overeenkomst en het toegeven aan de eischen van president Castro om elken Venezolaansche uitgewekene, zelfs wanneer hij geen samenzweerder is, aan hem uit te leveren, want deze eisch is in strijd met de grondbeginselen van het volkenrecht.

„Ik kan hieraan toevoegen, dat bij hetzelfde verdrag bepalingen tusschen beide staten zijn gemaakt omtrent uitlevering. (1) De Nederlandsche Regeering had dus het recht op volkomen reciprociteit te mogen rekenen terzake van de toepassing en de uitlegging van de geteekende overeenkomsten, ten doel hebbende correcte en vriendschappelijke betrekkingen in het leven te roepen. Maar sinds 1894 bleven vexatoire en willekeurige handelingen tegenover Nederlandsche schepen verkeerende tusschen Curaçao en de kust, voortduren. Vooral in het laatste jaar, waarin zij vaker voorkwamen, van ernstiger aard waren en feitelijk ondragelijk waren geworden.

„Terwijl de zaken zoo stonden, brak een epidemie uit op de Venezolaansche kusten. Bij besluit van den President werden alle havens besmet verklaard, maar plotseling vond de heer Castro goed La Guayra van dit besluit uit te zonderen. Het Venezolaansche schip „Gloria" verliet dus deze haven met een schoone gezondheidspas, maar toen het twee dagen later te Willemstad aankwam, moest het door de Nederlandsche autoriteiten in quarantaine worden gesteld en was het in een dusdanigen toestand van vervuiling, dat het groot gevaar voor de gezondheid opleverde. Onmiddellijk daarop zond de Venezolaansche consul, señor Lopez, zonder eenige nadere verklaring af te wachten, aan zijn regeering een overdreven en onjuist verslag van het gebeurde, waarop president Castro zijn besluiten van Mei uitvaardigde, die een doodelijken slag toebrachten aan den handel van Curaçao. De Nederlandsche gezant de heer De Reus, schreef toen een brief aan dr. Paúl, den Venezolaanschen minister, waarin hij ernstig verzet daartegen aanteekende.

(1) Dit is bepaald onjuist daar er tusschen beide landen geen overeenkomst van uitlevering bestaat, het *Gloria*-incident wordt evenzeer verkeerd weergegeven. Beide zaken zijn door den Minister zeker anders medegedeeld. *Red. Amigoe.*

„Nu gebeurde er een incident, dat bijna komiek is en het uitgangspunt vormde voor het persoonlijk misverstand tusschen den Nederlandschen gezant en den Venezolaanschen minister van buitenlandsche zaken. De heer De Reus, schrijvende in eenigszins bloemrijken stijl, zooals dit in die vreemde gewesten gebruikelijk is, had geschreven: „Het spijt mij, dat een booze droom misschien onze kalme betrekkingen zal storen." Deze woorden („een booze droom") die niet goed werden begrepen, werden in het Spaansch vertaald met „maldito espiritu", d. i. „een vervloekte, kwade geest".

„Dit wekte de boosheid op van president Castro, die meende, dat met dit epitheton op hem gedoeld was en hij schreef een woedenden brief aan den heer De Reus. Deze wilde het misverstand verklaren, maar stuitte daarbij op den onwil van dr. Paúl, die vreezende, dat zijn besprekingen in een ongunstig daglicht zouden komen, weigerde de zaak bij president Castro aanhangig maken. Dit is het persoonlijk misverstand, waarop ik in de Eerste Kamer doelde.

Ik seinde onmiddellijk aan den heer De Reus, dat hij dadelijk een audiëntie moest aanvragen bij den heer Castro teneinde de zaken in het juiste licht te stellen. Deze instructies bereikten den heer De Reus ongelukkigerwijze eerst op het oogenblik, dat hij zijn passen van president Castro had ontvangen, naar aanleiding van de publicatie van een particulieren brief, waarover ik mij mijn meening voorbehoud tot na den terugkeer van den heer De Reus, die mij zelf verklaringen daarvan zal geven.

„Dit zijn, nauwkeurig opgegeven, de verschillende feiten, tot aan het vertrek van den heer De Reus, waarvan ik eerst twee dagen geleden officieel bericht ontving.

„De koninklijke regeering zal onverwijld dezen brief beantwoorden. Dit antwoord zal aan het Venezolaansche volk toonen, dat de regeering der Nederlanden bezield blijft met den innigen wensch te leven zooals twee staten behooren te leven, wier gebied dicht bij elkaar ligt en die zooveel gemeenschappelijke belangen hebben.

„Evenzeer zullen wij met denzelfden geest van onpartijdigheid en rechtvaardigheid waarmede wij bezield zijn, de [illegible] onderzoeken, die president [illegible] noodig mocht vinden te uiten naar aanleiding van eenige [illegible] in den laatsten tijd.

„Maar dit antwoord en ook de antwoorden, die wij zullen moeten geven op latere mededeelingen zullen duidelijk doen uitkomen, dat onze goede bedoelingen op gelijksoortige wijze zullen moeten worden beantwoord en dat deze vriendschappelijke geest moet worden bewezen door een optreden als goede buur, geheel en al verschillend van dat, waarvan ik eenige voorbeelden heb aangehaald.

„Wanneer de Regeering der Nederlanden bij Venezuela niet dezelfde geneigdheid mocht ondervinden, zou zij tot haar groot leedwezen genoodzaakt zijn een andere gedragslijn te volgen, over welke ik, zooals gij kunt begrijpen, slechts onder reserve kan spreken. Maar ik kan mededeelen, dat deze gedragslijn op algemeenen steun kan rekenen bij de leden der regeering en tevens op de hooge goedkeuring van onze Koningin en bijaldien het noodig mocht blijken, dat er krachtdadig moet worden opgetreden, tevens op den krachtigen en algemeenen steun der openbare meening.

„Handelsbl."

***

De „Zutphensche Courant" bevat de volgende „Haagsche correspondentie" over het onderhoud, dat een medewerker van de „New-York Herald" met onzen Minister van Buitenlandsche Zaken had:

Nu het parlement er niet is om in het conflict met Venezuela licht te vragen, heeft de Minister van Buitenlandsche Zaken, blijkens een mededeeling in de bladen, spontaan het Nederlandsche volk licht gegeven door een interview in de Parijsche editie van de „New-York Herald" te doen opnemen. Men kan dezen weg van informatie ietwat omslachtig noemen, waar een Nederlandsch nieuwsagentschap op tien minuten afstand van 's Ministers departement gevestigd, tot dusver met succes dergelijke berichten wist te verspreiden, maar het ligt voor de hand dat Zijne Excellentie niet zonder opzet de primeur zijner uiteenzetting heeft verstrekt aan het internationale, meest mondaine blad van Europa, dat door alle diplomaten gelezen wordt en welks inhoud ook den heer Castro niet onbekend kan blijven. Het interview zelf duidt er wel op: zoo er iets bestaat, dat den President van Venezuela vrees kan aanjagen, dan is het de passage over Nederlands tot dusver gehandhaafde, strikte onzijdigheid.

Want zelfs voor onze oorlogsbodems behoeft de heer Castro zich niet al te benauwd te maken. Het blokkeeren der havens van Venezuela zou vooral de daar gevestigde buitenlanders treffen in hun belangen; zelfs door bombardementen van uit zee zouden slechts zeer weinig aan Venezuelanen toebehoorende goederen beschadigd kunnen worden; een landing ware wellicht gemakkelijk uit te voeren; maar hoe dieper een Nederlandsche troepenmacht het land binnendrong, hoe kleiner de kans, dat zij het ooit weer zou verlaten.

Maar in 1894 heeft Nederland de verplichting op zich genomen „om met alle middelen, die in haar macht staan, elke samenspanning, samenzwering of handeling, die tegen de openbare orde in Venezuela indruischt, te verhinderen," De minister voegt aan de verdragsclausule toe: „Deze verplichting, welke strikte onzijdigheid ten aanzien van de wettige regeering verzekerde, omvatte toezicht op Venezolaansche uitgewekenen op Curaçao en het verbod van uitvoer van wapenen."

Men behoeft in deze volzinnen de woorden „openbaren orde" en „wettige regeering" slechts door een naam te vervangen, door den naam „Castro", en men begrijpt, dat, gelijk de Minister zeide, de handhaving van die onzijdigheid voor de Venezolaansche regeering een zaak van werkelijk en bestendig belang is.

Inderdaad, het gist voortdurend in de Zuid-Amerikaansche republiek. Wel schijnt Castro nog over een geweldigen aanhang bij het mindere volk te beschikken, wel heeft hij tot dusver zijn tegenstanders mak weten te houden, maar wanneer Nederland zijn verbod van wapenuitvoer naar Venezuela ophief, zou de troon van den Generaal beginnen te wankelen, zou hij zich niet meer de alleenheerscher onder de zijnen kunnen gevoelen. Zal de Nederlandsche regeering tot zoo krassen maatregel overgaan? De Minister van Buitenl. Zaken heeft zich wel gewacht het mee te deelen. Maar de voorname plaats, die in de officieuse regeerings verklaring aan dit deel van het protocol in 1894 is gegeven, doet het dreigement te sterker uitkomen.

Castro heeft verdragen geschonden, diplomatieke etiquette vertreden, daden van vijandschap in zijnen naam doen bedrijven, tegen ons land, dat steeds de meest mogelijke onpartijdigheid in acht genomen heeft, ja, misschien te lang [illegible] lankmoedige houding handhaafde, het moment kon aanbreken, dat de Nederlandsche regeering, tot haar groot leedwezen, zich verplicht zag een andere gedragslijn te volgen, ten aanzien waarvan — aldus de minister — „ik met terughouding moet spreken."

De regeeringsverklaring in de New-York Herald" is eigenlijk slechts duidelijk op dit stuk. Wat de oorlogsschepen in de West gaan doen, wordt zelfs niet aangeroerd; welke dwangmaatregelen overigens de regeering in de gegeven omstandigheden ten dienste staan, wordt overigens niet beschreven. Zelfs over de houding, door de Vereenigde Staten in dit conflict aan te nemen, vindt men geen woord. Dat alles schijnt ook van gering belang in vergelijking tot de verklaring omtrent de onzijdigheid ten opzichte van inwendige gisting in Castro's republiek.

Naar lieden, die in staat zijn den toestand volkomen te overzien, ons verzekerden, heeft de regeering thans den juisten toon getroffen. In Curaçao zal het door den minister medegedeelde zonder twijfel algemeen instemming vinden; in Caracas kan het zijn effect niet missen."

Het Conflict met Venezuela.

Eigenlijk zou men van het conflict met president Castro moeten spreken, een omstandigheid, die onze positie sterker maakt. De Venezolaansche dictator toch is juist geen sympathieke persoonlijkheid, en hij heeft reeds zoo dikwerf in den bijna vulgairen zin van het woord „ruzie" gemaakt met andere mogendheden, dat zijn naam een ongunstigen klank heeft gekregen. Daarom gunt men hem een pak slaag, zelfs, naar het schijnt, in de Vereenigde Staten. Dit laatste is van overwegend belang. De heer Castro heeft zich in zijn optreden tegen het buitenland altijd krachtig gevoeld door den indirecten steun van „Uncle Sam", die geen Europeesche inmenging in de Amerikaansche aangelegenheden dulden wil, en allengs een steeds wijdere strekking heeft gegeven aan Monroe's bekende leer.

Maar in zijn geschil *met* en onhebbelijk optreden *tegen* Nederland, waarvan Curaçao vooral den druk ondervindt, schijnt de regeering der Vereenigden Staten hem direct noch indirect te willen steunen. Nederland bedreigt geen enkel Amerikaansche belang; het laat Monroe's leuze ongerept; het streeft niet naar usurpatie, machts-uitbreiding of machts-overschrijding. En de handhaving onzer rechten kan geen regeering ons ontzeggen. Het is vooral voor een land met een groot koloniaal bezit zaak, niet met zich te laten spotten.

Juist echter omdat het de openbare meening voor zich heeft, zal Nederland in dit geval met kalmte en groote gematigdheid kunnen optreden. Het besef van onze kracht behoeft daaronder niet te lijden. Mocht Castro onverzoenlijk blijken en de zaken op de spits willen drijven, dan, ware een stevige blokkade het aangewezen middel, om hem tot reden te brengen en den invloed, welken hij in zijn eigen land uitoefent, te knakken, al is het waar, dat de Venezolaansche handel voor een zeer groot deel in handen is van Europeanen, van Duitschers. Van een bombardement is weinig resultaat te verwachten, en andere middelen, als de uitvoer van wapenen uit Curaçao naar Venezuela, al evenmin. Op beslechting van het geschil door middel van arbitrage schijnt, gegeven de houding van den Venezolaanschen Napoleon (!), slechts geringe kans te bestaan.

Intusschen is het volle licht over de hangende quaesties nog niet opgegaan en moet men zijn eindoordeel dus nog opschorten. Men zal het echter in de regeering prijzen, dat zij bereids alle maatregelen heeft genomen en daarmede voortgaat, om, wanneer dit bepaald noodig mocht blijken, flink door te tasten en aan haar eischen kracht bij te zetten.

„Het Centrum".

***

De pers in de geheele wereld gaat zich nu langzamerhand bezig houden met het conflict tusschen Nederland en Venezuela en groote, toonaangevende bladen in Engeland, Frankrijk en ook in de Ver. Staten plaatsen zich, als tolk van de openbare meening in die landen en, naar men mag aannemen, óók als die van de verschillende regeeringen, daarbij beslist aan de zijde van de regeering te 's Gravenhage. De Duitsche pers blijft in deze quaestie zoo stom als een visch of liever: zij bepaalt zich tot het vermelden van de feiten die te vermelden vallen, zonder daarbij eenig oordeel uit de spreken. Achten [illegible] misschien hun belangen in Venezuela weer bedreigd door een eventueele blokkade of door een bombardement van de havens daarginds? Ofwel lokt Castro's aanbod om nauwere handelsrelaties met Duitschland aan te knoopen, de „Real-politiek" te Berlijn zóózeer aan, dat men het liefst zou zien dat de Hollanders zich van elke betooging onthielden? Ofwel werpt het brutaal en tyranniek, het dictatoriaal, corrupt en half-wildemanachtige regeeringsstelsel van den verwaten Napoleon-Castro vóor de Duitschers op dit oogenblik meer voordeel af dan een wélgeordend en beschaafd bestuur zoude doen?

***

De correspondent van Londensche de „Globe" schrijft:

„Op het oogenblik is er niets dat er op wijst, dat er iets bloediger zal gaan geschieden dan het blokkeeren der Venezolaansche kust door de Nederlandsche marine, een dwangmiddel, waarmee president Castro altijd heeft gespot.

„Of dingen van ernstiger aard zullen volgen hangt af van president Castro en zijn regeering. Men beweert, dat Castro moet hebben verklaard, dat — mocht een Nederlandsch eskader overgaan tot een blokkade — hij aan Nederland den oorlog zal verklaren. Dat plan schijnt belachelijk; maar lieden hier, die Castro kennen, houden hem tot elke krankzinnigheid in staat. Hij heeft een belachelijken dunk van de gevechtswaarde van zijn rivierkanonneerbooten en van de macht zijner troepen om elke troepenmacht, die een inval doet, terug te drijven."

***

Het „Mémorial diplomatique" schrijft:

„De taak der Nederlandsche schepen is dus geheel aangewezen; vermijden al wat Venezolaansch patriotisme zou kunnen kwetsen; zeer duidelijk toonen, dat de zaak van Castro niet solidair is met die van Venezuela; zich bepalen tot de blokkade op een afstand; zich zoo mogelijk meester maken van de vloot; en eindelijk de revolutionairen hun gang laten gaan.

De Venezolaansche quaestie zou dan flink, definitief en, om zoo te zeggen, op automatische wijze geregeld worden."

***

„Het „Nieuws van den Dag” schrijft:

In het nieuws van den laatsten tijd over het geschil tusschen Nederland en Venezuela vinden wij reden tot tevredenheid, maar ook een en ander dat onbehagelijk stemt.

Voldoening geeft de officieuze mededeeling uit Den Haag, dat onze Regeering, haar antwoord verzonden hebbende aan den Venezolaanschen minister van Buitenlandsche Zaken (welk antwoord nog niet is gepubliceerd) er kort en bondig den eisch heeft bijgevoegd van onmiddellijke intrekking van Venezuela's vexatoire maatregelen tegenover de Nederlandsche kolonie. Ziedaar het juiste standpunt. Want welke grieven er wederzijds ook te berde gebracht mogen worden, die grieven zijn, van Castro's kant, de gevolgen juist van de slechte verstandhouding waartoe zijn opzettelijke en tergende maatregelen hebben geleid. Aan dat sarren, aan die benadeeling van onze belangen en de schending van onze eer hadden wij al sedert lang een eind moeten maken. Een fransche spreekwijze zegt dat men niet moet beproeven, een spinneweb te ontwarren, maar het met een flinken slag moet wegvegen. Dat is hier van pas.

Het stemt ook tot tevredenheid dat de regeering der Vereenigde Staten zich niet tegen de door ons beraamde maatregelen zal verzetten en dat ons optreden voorts de instemming zal hebben van wat men noemt „heel de beschaafde wereld”. Sommigen meenden in de betuigingen van bijval de stemming terug te vinden van den aap, die de kat de kastanjes uit het vuur laat halen; o. i. ongegronde verdenking, want het is volkomen waar, dat de groote mogendheden altijd in haar optreden tegen Venezuela's aanmatiging belemmerd worden door onderlingen naijver en wantrouwen, welke niet kunnen opkomen tegenover een kleinere mogendheid als Nederland.

Er is geen twijfel aan, of wij bewijzen de beschaafde wereld een dienst, als wij dit zaakje opknappen. En in de eerste plaats worden door ons optreden de te lang verwaarloosde Nederlandsche onderdanen in de West gediend. Dat mag nog wel gezegd worden, nu in zooveel Nederlandsche bladen naar aanleiding van een inderdaad zot plannetje der Nederl. Stemmen, een storm van spottende verontwaardiging losbrak, die wel eens verkeerdelijk uitgelegd zou kunnen worden als afkeer van het gewapend optreden zelf. Wij hopen [illegible] minnelijke schikking onmogelijk gebleken zijnde — geen stem zich zal verheffen, vooral nu voorshands onze actie schijnt te kunnen geschieden zonder bloedvergieten. De meening die wij onlangs in de „Arnh. Ct.” lazen: dat de sommen voor een maritieme expeditie beter besteed konden worden voor Curaçao zelf, kan alleen uit volslagen onbekendheid met den toestand voortspruiten.

Neen, allereerst worde de heer Castro — want tegen hem en zijn kliek en niet tegen het Venezolaansche volk treden wij op — tot reden gebracht, en ditmaal voorgoed.”

Het Algemeen Nederlandsch Verbond en CURAÇAO.

Dankbaar verleenen wij plaats aan wat het Hoofdbestuur van het A. N. V. schreef ten gunste van Curaçao in het orgaan van het Verbond *Neerlandia*.

Na het verslag der alhier gehouden gecombineerde vergadering der drie Vereenigingen, die het adres aan H. M. de Koningin verzonden, schrijft het Hoofdbestuur:

Het adres, waarvan hier sprake is, heeft reeds in de couranten de ronde gedaan, en mag dus als bekend worden verondersteld. Het getuigt voor de kracht van onze Groep, dat zij het initiatief nam met de beide andere vereenigingen, tot het stellen en verzenden van het adres. Moge het die goede uitwerking hebben die de opstellers er zich van hebben gedacht — want waarlijk, zoo ooit, dan is hulp hier thans dringend noodig, wil onze in voorkomen en bevolking, in streven en toewijding meest Nederlandsche kolonie haar welvaart niet volkomen vernietigd zien.

Men leze slechts de lijst van grieven, in het adres vermeld. Zij zijn talrijk en ernstig, en zij treffen juist datgene, waaraan Curaçao zijn bloei heeft te danken gehad, den handel en de scheepvaart. En het zijn niet slechts de in het adres opgenomen grieven, die den bitteren wrok hebben doen ontstaan. Met wijze gematigheid zijn door de opstellers alleen die gewelddaden en vijandige bepalingen van de republiek Venezuela ten opzichte van onze kolonie in het adres opgenomen, die in den laatsten tijd zijn voorgevallen, als 't ware de druppel, die den emmer deed overloopen. Doch reeds jaren lang hebben dergelijke gewelddaden plaats gevonden, zijn maatregelen, er op berekend, den Nederlandschen handel en scheepvaart op Curaçao zooveel mogelijk te fnuiken, genomen, en zuchten onze Benedenwindsche eilanden onder dien druk.

Men moet op Curaçao hebben vertoefd, en vooral, men moet den minderen man in zijn werk, in zijn dagelijksch leven hebben kunnen gadeslaan, in zijn kleine barkjes met hem op zee zijn geweest, men moet zijn zwoegen en werken om den kost te verdienen, hebben nagegaan, om een juisten indruk te verkrijgen van de angst en verslagenheid, die het volk drukken, voor dat zwaard van Damocles, dat hun voortdurend boven het hoofd hangt. Men moet een schooner, aan welken onverwacht en volkomen willekeurig het lossen in een Venezolaansch haven ontzegd was, onverrichter zake met al zijn passagiers en goederen hebben zien terugkeeren in de zoo juist verlaten haven van Curaçao en de schrik en woede van het volk hebben aanschouwd, men moet de berusting hebben bewonderd, waarmede de visschers, evenals de Russische boer met zijn „waarom ook niet?”, u vertellen, hoe de visscherij op de Roques-eilanden, vroeger zulk een ruime bron van bestaan, nu bijna geen voordeel meer oplevert, omdat Venezuela het visschen daar bijna onmogelijk maakt; men moet de nijpende armoede kennen, die onder de mindere bevolking van Curaçao heerscht, en de met hooghartigen trots verborgen gehouden verarming van meerdere vroeger gegoede families hebben aanschouwd — om werkelijk in te zien, van hoe overwegende beteekenis dit alles voor onze kolonie is en ten volle te beamen de woorden van het adres, dat Curaçao thans een crisis doorleeft, zoo hevig als nooit te voren, een crisis, die van het toch reeds verzwakte organisme zijn laatste krachten vergt.

Moge die crisis door de krachtdadige hulp van het moederland spoedig voorbij zijn; want slechts van Nederland zelf kan op het oogenblik de redding komen, en slechts eene regeling, die ook voor de toekomst vaste waarborgen geeft, kan hier helpen en den vroeger zoo krachtigen tak van onzen Nederlandschen stam voor afsterven behoeden.”

Nieuwsberichten.

Curaçao.

De Pausfeesten.

Op waardige wijze werd het gouden Priesterjubilé van Z. H. Paus X gisteren gevierd.

Donderdagmiddag op het zelfde oogenblik, dat de klokken met verklinkenden klank het feest inluidden, werd 's Pausen standaard op den toren der Cathedrale Kerk geheschen. De geloovigen stroomden samen en vulden den tempel. Boven in het presbyterium, dat feestelijk was versierd met bloemen en groen, hing tusschen een trofee, in pauselijke kleuren, het wapen van Pius X, schitterend verlicht door een breeden boog van electrische gloeilampjes. Monseigneur VAN BAARS verscheen in *cappa magna* en nam plaats op zijn troon. Het plechtig Lof begon. Het *Veni Creator* werd door alle Priesters gezamenlijk ingezet en door het koor vervolgd. De Weleerw. Pater AMB. KUYPERS hield een schoone feestrede. Nauwelijks was het Lof geëindigd, of daar barstten de jubelende akkoorden los en schalden over het kerkplein, fantastisch door bengaalsch vuur verlicht. De katholieke muzikanten, behoorende tot het Curaçaosche Weerbaarheidskorps, verrasten de menigte op een concert, dat dankbaar werd genoten. Zulk een geestdriftige opening van het feest beloofde veel voor den volgenden dag.

In de Rozenkranskerk op Pietermaai, waar ook een reuzenschild van den Paus, gedekt door de tiaar en omgeven van Pauselijke wimpels, hoog in het rijk versierde Presbyterium alle oogen tot zich trok, in de Rozenkranskerk werd de plechtige H. Mis door een massa geloovigen bijgewoond, terwijl een zeer groot aantal deelnam aan de Generale Communie. Ook in de St. Anna-kerk naderden vele Katholieken tot de H. Tafel en boden daardoor het schoonste, het kostbaarste geschenk aan Z. H. De Pontificale Mis had om 8 uur plaats en wederom was de Cathedrale kerk zeer druk bezet.

De *Te Deum* werd door de geheele Geestelijkheid van de stad en omliggende buitenparochies bijgewoond. De plechtigheid werd besloten met een Feestlied. Na de H. Mis werd Monseigneur VAN BAARS, ten zijnen huize, gecomplimenteerd door de Clergé en door een groot getal leeken. Z. EGA. Heer Procureur-Generaal MR. NUIJENS, droeg de insignes van het commandeurschap der St. Gregorius-orde.

Des avonds om half zeven ging Mgr. VAN BAARS de plechtigheden in de Rozenkranskerk op Pietermaai praesideeren. Toen Z. D. H. aan der hoofdingang verscheen en door den Zeer Eerw. Heer Pastoor VAN WEERELT en diens assistenten de Weleerw. Paters HENDRIKS en BROUWER, plechtig werd ingehaald, stroomde in volle golven een feestlied door de kerk, uitgevoerd door de kapel der Weesjongens van Santa Rosa. Dat was een dubbele verrassing voor de geloovigen. Na de vermoeiende, afmattende plechtigheden van den morgen had men Monseigneur niet op Pietermaai durven verwachten. En nu trok daar opeens Z. D. H. zegenend door hun midden onder hoog klinkende feestmuziek. Het sober accompagnement der instrumenten bij de kerkelijke liederen klonk verrassend schoon.

Pater POIESZ hield de feestrede.

Wij onthouden ons met opzet ook maar iets te lichten uit den rijken inhoud dezer heerlijke rede. Wij zouden alles weer willen geven, maar dit kunnen wij niet.

Na de feestrede jubelden de majestueuse tonen van het *Te Deum*, door Mgr. VAN BAARS persoonlijk ingezet. Toen het Lof geëindigd was werd een feestlied gezongen door de St. Jozefsgezellen.

Door de vriendelijke welwillendheid van den Weled. Heer J. C. RINGELING werd Monseigneur in staat gesteld vliegens vlug naar 't Colegio te rijden om daar tegenwoordig te zijn bij een feestrede welke door den Zeereerw. Pater Rector M. V. ZWIJSEN zou gehouden worden voor vele Dames en Heeren, expresselijk daartoe uitgenoodigd door den Hoog Eerw. Pater Vicarius ANT. TER MAAT. Ook de St. Thomaskring mocht een uitnoodiging ontvangen. Alle leden waren present, elk met de pauselijke cocarde op de borst.

De bewonnelijke beeltenis van den gevierden Paus stond tusschen trofeeën en palmen. De feestredenaar teekende ons Pius X als Priester, Bisschop, Paus, na eerst in een kenrijk exordium den weldadigen invloed van het pausdom op de Katholieken geschetst te hebben. Na de gloedvolle peroratie scheen aan het applaus geen einde te zullen komen.

Nog waren de feestelijkheden niet geëindigd. Monseigneur wilde ook de St. Jozefsgezellen aan de Overzijde bezoeken. Door den Directeur dat bezoek van te voren was aangekondigd, had ZEerw de feestelijkheden zoo verdeeld, dat Mgr. de Pauscantate zou kunnen bijwonen.

Jammer, dat de tijd zoo kort is en de plaatsruimte zoo beperkt, we kunnen zooveel goeds van deze cantate zeggen, den Dichter Pater VAN DE PAVERT en den Componist, den Heer J. C. DE POOL, ter eere, en tot voldoening der Gezellen na zulk een zware studie en meesterlijke uitvoering.

Deze cantate was een schitterende bekroning van het gouden Priesterfeest van den Paus.

Mr. Sol Cohen Henriquez.

Van harte nemen wij deel in den algemeenen rouw over den dood van den Edelachtbaren Heer Mr. SOL C. HENRIQUEZ, oud-Procureur-generaal in deze Kolonie, Zondag ll. in den ouderdom van ruim 81 jaren overleden, voegen ons rouwbeklag bij dat der andere bladen en sluiten ons geheel aan bij den welverdienden lof aan zijn hoogst verdienstelijk leven gewijd.

De Christianstod.

is gisteren uitgestoomd om haar laatsten tocht te maken als koloniaal vaartuig. In *De Cur. Cour.* van gisteren wordt een oproeping gedaan voor een snelzeilenden schooner om, voorloopig van half October tot het einde dezes jaars, de verbinding te onderhouden tusschen Curaçao en de Bovenwindsche eilanden.

Orkaan.

Deze week is hier bericht ontvangen, dat over de Turks Islands een orkaan is gegaan. Onze Bovenwindsche eilanden bleven tot dusverre daarvan bevrijd.

Welkom.

Met de *Prins Maurits* zijn 53 manschappen aangekomen tot versterking van 't garnizoen. De *Friesland* is zoo juist binnengevallen.

De état-major van het pantserschip „Friesland”, dat 1 September naar West-Indië vertrekt, is als volgt samengesteld: kapitein t. z. W. J. Cohen Stuart, commandant; kapt.-luit. t. z. H. M. van Straaten, 1e officier; luits. t. z. 1e kl. J. de Lange en F. J. van der Esch; luits. t. z. 2e kl. M. H. van Dulm, M. Bottenheim, R. H. Haantjes, J. W. Vlielander Hein en A. H. W. van Anrooy; adelborsten 1e kl. R. Polie, A. U. P. F. Vastenou, C. C. F. Jager, K. H. H. Bongaerts, G. M. Rietdijk, W. Garrer, J. L. Leutscher, A. S. Thomson, A. L. de Bruyne en R. Zahn; officier van gez. 1e kl. F. M. R. Schmitz; officier van adm. 2e kl. P. A. Kemper; adj.-adme. M. J. Kruijs en C. L. Heyl; officieren-machinist 2e kl. M. Griek (hoofd der machinekamer) en W. K. L. A. van Bommel; 1e luit. der mariniers L. Spiegelberg.

Het machinekamerpersoneel bestaat verder uit: hoofdmachinisten A. J. Dijker en C. Habich; machinisten J. C. Kroes, A. J. de Vries, D. W. Kwak, W. Dollekamp, C. M. Seller en J. J. Weeda; adj.-machinisten W. van Leeuwen Hendrikszoon, W. van Leeuwen Hermanster J. Pronker, S. Jaring, F. H. J. E. Schreuden, W. C. Eikendal en M. P. J. Pover; Chef d'equipage is opperschipper W. Dekker.

Scheepvaart.

Van 1—15 September. liepen onze haven binnen:

Stoombooten	11
Goeletten	15
Bijlanders	19
Totaal:	45 schepen.

H. M. de Koningin.

Uit eene Amsterdamsche correspondentie aan 't *Hdbl. v. Antw.* lichten wij de volgende passage: Niemand verheugt zich natuurlijk meer dan de Koningin zelve in haar aanstaand moederschap, en in het vooruitzicht, dat zij straks haar prinselijk gemaal en haar geliefd volk met 't lang begeerde geluk kig zal maken. Toch vernam ik uit volkomen vertrouwbare bron, dat het Reuter-bericht haar niet weinig ontstemd zou hebben. Na haar verwachting, van enkele jaren geleden, een verwachting die zoo droevig eindigde, heeft een zekere weemoedige stemming haar nooit geheel verlaten. En nu haar opnieuw het uitzicht op den vurig gewenschten kinderzegen geopend is, zou 't haar lief zijn geweest, indien daaraan naar buiten eerst ruchtbaarheid was gegeven na verkregen grootere zekerheid in een verder gevorderd tijdstip. Want met de ervaring van het verleden voor oogen, is de aanstaande moeder niet geheel vrij van vrees voor een mogelijke nieuwe teleurstelling, waarin dan haar volk natuurlijk deelen zou. Ook neemt zij zich ditmaal veel meer in acht, dan de vorige maal, toen haar levenslustige natuur en haar geluk van jonggehuwde wel wat overmoedig speelden met de bijzondere omstandigheden, waarin zij verkeerde, een onvoorzichtigheid, waarop de pers toen ernstig gewezen heeft. Zal de toestand van Koningin Wilhelmina zich gelukkig ontwikkelen, dan mag men tegen het einde des jaars de uitschrijving verwachten van openbare gebeden voor haar voorspoedige verlossing. Tot dien tijd zal men echter voorzichtig doen slechts met eenige terughouding te spreken over dit kiesche geval, zoo bijzonder delicaat nu het een Koningin geldt.”

Stadsreiniging.

Gedurende de laatste dagen werden in het fiscalaat aangebracht:

103 ratten.
538 muizen.

in petroleum gedompeld en verbrand. Terwijl er uit woningen aan de Overzijde 52 karren oude rommel werden vervoerd en verbrand; en de opengelegde gronden aldaar werden schoongemaakt.

Belastingherziening op Curaçao.

Bij resolutie van den Minister van Koloniën zijn G. L. van Lanschot Hubrecht, inspecteur der directe belastigen, invoerrechten en accijnzen te Vlaardingen, K. Tol, commies verificateur der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen te Mansstuis, en A. G. de Witt, commies 2de klasse der directe belastingen, invoerrechten en accijnzen te Naaldwijk, voor den duur van twee jaren gesteld ter beschikking van den gouverneur van Curaçao de eerstgenoemde om te worden belast met de voorbereiding van de invoering der belasting herziening in die kolonie en met de waarneming van het ambt van inspecteur der belastingen bij die invoering, de laatstgenoemden om te worden werkzaam gesteld bij den dienst der belastingen in die kolonie.

***

Met ingang van 1 October 1908 is benoemd tot inspecteur der registratie en domeinen van de tweede klasse voor de ambulanten dienst P. De Jonc heere, thans inspecteur van de der de klasse bij dat dienstvak voor den ambulanten dienst, tijdelijk met verlof buiten bezwaar van 's Rijks schatkist.

Armoede.

De nood is groot; die nooit vroegen, vragen nu, de armoede is algemeen. Het staat niet stil met menschen die u hun nood komen klagen. De werkverschaffing kan slechts zeer weinigen verlichting geven. Het getal der werkloozen is al te groot.

Het getal der kinderen die op school koffie en brood krijgen is reeds gestegen tot 900.

Mocht er toch spoedig wat meer hulp komen voor de arme bevolking. Er wordt meer geleden dan menigeen begrijpen kan.

Als treffende illustratie vermelden we, dat in Juli, nu reeds 2 maanden geleden, f 7.101.05½ van de Koloniaal Spaarbank is teruggehaald ± f 500 meer dan er was ingebracht

Stierven er in het stadsdistrict 37 personen de vorige maand, in de buitendistricten was dit getal 28; dat maakt dus 65 personen in een maand tijds.

De scheurbuik begint nu buiten te heerschen; flink stevig voedsel is een der meest afdoende geneesmiddelen. Gaarne ondersteunen wij daarom het voorstel van den Heer S. Cayo aangegeven in een ingezonden stuk in *El Imparcial* van gisteren, om de eerste levensbehoeften der armen, mais, meel, koffie etc. van Gouvernementswege te verstrekken tegen den kostprijs. De armen hebben geen geld en het meel is duurder dan gewoonlijk.

Wij brengen den Heer S. Cayo dank voor zijn steun ons verleend bij ons verzoek aan 't Bestuur om groote regenbakken met vangdaken te laten bouwen als werkverschaffing nu, en later als een praktisch middel om den armen van goedkoop drinkwater te voorzien.

Trinidad en Venezuela.

Na Generaal Castro te Barquisimeto gesproken te hebben, is de Britsche Gezant Sir Vincent Corbett naar Trinidad gereisd om van daar uit naar Ciudad Bolivar te trekken.

De Engelsche onderdanen maken van deze gelegenheid gebruik om bij het Bestuur aan te dringen toch ook wat te doen voor hen, nu het kleine Holland zoo krachtig optreedt voor zijn Kolonie. *The Catholic News* van 12 September klaagt, dat er tot dus verre door het Britsch Bestuur, voor zoover op Trinidad bekend, nog niets gedaan werd. Algemeen vraagt men afschaffing der 20 % additioneele rechten.

Mijnontginning Curaçao.

Bij resolutie van den Minister van Koloniën is G. Duyfjes, mijningenieur, gesteld ter beschikking van den gouverneur van Curaçao, om te worden belast met het instellen van een voorloopig onderzoek naar de vindplaatsen van delfstoffen in die kolonie en naar de geschiktste wijze van exploitatie dier mijnen.

Sta. Barbara.

Door ± 100 personen van de arbeidende klasse, die vroeger gewerkt hebben in de Phosphaatmijnen van Sta. Barbara is een adres gericht tot de Leden der Tweede Kamer der Staten-Generaal om de krachtige medewerking te verzoeken dezer Kamer om de wederopening dezer mijnen te bespoedigen.

Zij wijzen er op, hoe zij vroeger volop werk hadden en geregeld in hun levensonderhoud konden voorzien, maar tegenwoordig armoede lijden.

Ten sterkste dringen zij er op aan dat toch spoedig de reeds zoo lang en herhaaldelijk beloofde Curaçaosche Mijnwet in werking moge treden.

Van ganscher harte hopen wij, dat hun verzoek worde ingewilligd en de Nederlandsche Regeering met wat meer bekwamen spoed deze reeds zoo lang hangende quaestie nu binnen kort tot eene goede oplossing brenge.

Dat zou mede een krachtig middel zijn om den economischen toestand onzer Kolonie te verbeteren.

Transportschepen?

In *De Surinamer* van 6 Sept. lazen wij het volgend bericht:

„Naar wij vernemen is door het Gouvernement van Curaçao op ll. Zaterdag (29 Aug.) het stoomschip *Paramaribo* en op ll. Maandag (31 Aug.) het stoomschip *Albina* per telegram aangevraagd."

Onze West meent dat de *Albina* niet gemist zou kunnen worden.

Uit vertrouwbare bron vernamen wij verder, dat de *Curaçao* thans in gereedheid wordt gebracht. Dit zou toch wel op grootere actie wijzen dan de Amerikaansche Bladen ons willen doen gelooven.

Onderwijs.

Met de *Prins Maurits* zijn hier Woensdag twee nieuwe Onderwijzers voor het Openbaar Onderwijs aangekomen, de Heeren C. K. Kesler en H. J. Vooren.

Hoedenindustrie.

Vroeger werd door *De Cur. Cour.* aangekondigd dat 20 September een grooten voorraad hoedenstroo zou aankomen uit Colombia.

Wij hopen, dat dit beter uit moge vallen dan het stroo, wat een paar weken geleden werd rondgedeeld. Dit scheen totaal onbruikbaar te zijn voor de arme hoedenvlechtsters.

Het *Handelsblad* vraagt of van Gouvernementswege die hoeden niet kunnen worden opgekocht tegen een gemiddelden prijs. Met hoedenmaken alleen worden de vlechtsters niet geholpen, zij moeten ze ook verkoopen tegen een redelijken prijs.

De Curaçaosche hoeden, naar wij met vreugde vernamen, zijn op het oogenblik zeer gezocht in Suriname.

Advertentien.

Geboren op den 11n. September 1908:

Everhardus Jacobus,

ZOON VAN

M. Ph. van Romondt

EN

H. C. C. van den Berge

Eenige en algemeene kennisgeving

Bekendmaking.

De verkoop van ZILVEREN, GOUDEN en JUWEELEN VOORWERPEN, beleend ter *Spaar- en Beleenbank* van 1sten **Maart 1907** t/m **31n Augustus 1907** onder

N°. 1083 X t/m **N° 8394 X**

zal plaats hebben op DONDERDAG den 8 October a. s. en volgende Donderdagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, den 16den. September 1908

De Voorzitter.

A. JESURUN.

INGEZONDEN MEDEDEELINGEN.

COCKTAILS TEURAPETICOS.

Las propiedades alimenticias y nutritivas del aceite de higado de bacalao dependen en absoluto de las grasas que entran en la composición natural del aceite. Estas grasas son digeridas y asimiladas con mucha más facilidad que las otras, debido á la presencia en el aceite de bacalao de ciertos compuestos derivados del hígado, que permiten la pronta emulsificación del aceite por los fluidos del estómago — y hacen que su absorción por la membrana mucosa se lleve á efecto con más facilidad y con más rapidéz que la de ninguna otra grasa.

Las grasas que el aceite de hígado de bacalao contiene, aparte de su poderosa facultad de nutrir, no poseen ningun valor terapéutico — y los otros elementos naturales que son parte de su composición orgánica, existen en cantidades tan infinitamente pequeñas, que es imposible que ni guno de ellos pueda ejercer en el sistema cualquier efecto terapéutico.

Es evidente pues que el aceite de bacalao es un alimento y no una medicina y que todas sus virtudes alimenticias están en las grasas que entran en su composición — y por consiguiente todas las preparaciones que pretenden estar hechas de los [illegible] que se ofrecen como sus sustitutos, son productos fraudulentos de la especulación mercantil y del charlatanismo. Dichos preparados no contienen ninguna de las propiedades nutritivas y reconstituyentes del aceite de hígado de bacalao, porque carecen de la grasa, que en la parte del aceite que nutre y alimenta — su composición tiene mucha semejanza con la de los COCKTAILS — y su uso puede en ocasiones causar perjuicios considerables á los enfermos por la gran cantidad de alcohol que invariablemente contienen — y otras substancias narcóticas, como el sulfato de estricnina.

Esas preparaciones, que se dicen contener los principios activos del aceite de hígado de bacalao, son especialmenente peligrosas para las criaturas, para los niños para las jóvenes y señoras, quienes por su naturaleza delicada y temperamento especial no pueden resistir sin grandes quebrantos para su salud los efectos deleterios del alcohol, de la estricnina y otras substancias enérgicas.

El aceite de Hígado de Bacalao es insustituible como alimento — como un reconstituyente poderoso de la sangre, de los tejidos, de los nervios y de los huesos — y el modo más racional de administrarlo, segun lo ha probado la experiencia de más de 30 años y segun la opinion universal de los médicos, es la EMULSION DE SCOTT, que está compuesta del aceite más puro y de otros ingredientes que aumentan considerablemente la eficacia nutritiva del aceite.

Drukker:
ALFREDO F. SINTIAGO